

dette Lovudkast ikke havde anden Ret end den derover at afgive sin Betænkning, hvorefter Sagen skulde finde sin Afgjørelse ved Kongens og Rigsdagens Beslutning. Det sagdes endvidere i Motiverne, at Afgjørelsen nu vilde blive truffen, saasnart Althinget var hørt, ja, der udtaltes endogfaa det Gaab, at den vilde kunne blive endeligt fastsat inden den 1ste April 1870. Der fortaltes dem endelig, at samtidig med den foreslaaede Lov vilde Grundloven af 5te Juni 1849 blive thinglæst og publiceret paa Island, og det i det islandske Sprog, og at der saaledes vilde blive gjort Ende paa en Strid, der efter det overordentligt store Omfang, som de islandske særlige Anliggender have faaet, og efter den ringe Anvendelse, som Fællesanliggenderne ville faae for Island, ganske vist ikke har nogen stor praktisk Virksomhed, men hvis Tilendebringelse derimod vil have en overordentlig stor Betydning til at bringe Fasthed i Spørgsmaalet om Islands statsretlige Forhold, hvorom der hidtil har hersket meget forvirrede Begreber paa Island og — lad mig tilføie — paa hvilke ogsaa onde Dine udenfor Danmark have deres Opmærksomhed henvendt. Saaledes opstillede Regjeringen altsaa sit Program for Sagens fremtidige Behandling, og ligesom det vist vil erkjendes, at det var tydeligt talt, saaledes har det ogsaa vist sig, at ikke et eneste af Althingets Medlemmer har misforstaaet det. Det er saaledes kun til Overflødighed, naar jeg tilføier, at Commissarius i den sidste Samling ved enhver Leilighed har foreholdt Isländerne, at Regjeringen ikke oftere vilde forelægge denne Sag for Althinget, og at de derfor maatte benytte den nu tilbudte Leilighed til at gjøre deres Stemme gjældende, medens Sagen derefter vilde slippe ud af deres Hænder, idet den ikke oftere vilde komme frem enten for Althinget eller for en anden Forsamling paa Island. I sin Slutningstale erklærede han derfor ogsaa, at nu vare disse Forhandlinger for Islands Bedkommende endte.

Under disse Forhold havde jeg betragtet det som en ligefrem Selvfølge, at der strax efter Rigsdagens Sammentræden vilde blive forelagt den et Forslag til Lov om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget, enten

ordret overensstemmende med det Althinget forelagte Udcast eller med de større eller mindre Forandringer, hvortil der maatte findes Anledning, f. Ex. i den i høi Grad forstændige og maadeholdne i Althinget fremkomne Minoritets Betænkning. Jeg har med Flid afholdt mig fra nogensomhest Kritik af selve Althingets Forhandlinger, hvor stor end Fristelsen dertil kunde være, fordi jeg ikke finder dette passende ligeoverfor Island eller stemmende med Rigsdagens egen Værdighed. Jeg skal heller ikke indlade mig paa det Spørgsmaal, hvorledes der maatte være at forholde med det særlige islandske Forfatningsudkast, dels af Respect for Islændernes Selvstændighedsfølelse, som indenfor sine lovlige Grændser er fuldkomment berettiget, dels af Hensyn til Regjeringen, idet jeg meget vel kan tænke mig, at den kunde have Betænknelighed ved, inden der er kommet større No i Sindene, at sætte en Lov om denne Sag i Kraft. Jeg skal derfor indskrænke mig til den ene Bemærkning, at dette meget godt kan forenes med, at Loven om Islands statsretlige Stilling i Riget strax vedtages og promulgeres, naar der kun i den sidste Paragraph tilføies, at den først skal træde i Kraft samtidig med den særlige Forfatning. Denne meget simple Udvei er allerede antydet af Regjeringen i Motiverne til dens eget Udcasts § 1, hvor det er bemærket, at det i selve Loven kunde fastsættes, at den ikke skulde træde i Kraft, førend dens nødvendige Supplement tillige kunde træde i Kraft, hvilket naturligvis ikke udelukkede, at den strax ophøiedes til Lov. Sagen vilde derved være fuldstændig afgjort for Rigsdagens Bedkommende, og det blev saa overladt til Kongen og Islænderne, hvorledes de vilde kunne komme tilrette med den særlige Forfatning, og hvorledes der skulde forholdes i den Tid, der hengik, forinden dette skete. Dette er den Fremgangsmaade, som er den correcte og hensigtsmæssige, og som ogsaa er bebudet af Regjeringen selv. Da imidlertid en meget betydelig Deel af Rigsdagsamlingen allerede er hengaaet, uden at vi have seet noget saadant Forfatningsudkast blive forelagt, saa er det, at jeg tillader mig nu til den høitærede Justitsminister at stille den udtryffelige Forespørgsel, om han agter at forelægge et saadant